Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Praca nauczyciela w klasie szkolnej, PG_00205864		
Kierunek studiów	Pedagogika (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Szymon Dąbrowski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	14.0	6.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy				
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20	0.0	55.0	75

Cel przedmiotu	
	1. Zapoznanie studentów z teorią wychowania i podstawowymi obszarami pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela, procesami zachodzącymi w klasie szkolnej; 2. Zapoznanie studentów z zagadnieniami współpracy nauczyciela z rodziną ucznia i jego środowiskiem; 3. Zapoznanie studentów z problemami uczniów zaniedbanych i zagrożonych społecznie. 4. Rozwijanie umiejętności w zakresie podstaw diagnozowania nauczycielskiego oraz budowania relacji z uczniami uznawanymi za trudnych wychowawczo. 5. Uwrażliwienie na problemy społeczne dzieci i młodzieży oraz rolę wychowawcy w ich rozwiązywaniu.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U22] Absolwent potrafi diagnozować złożone sytuacje edukacyjne, projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych uczniów	B.2.U7. Absolwent potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	[SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[PEDL3_W03] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów i wychowanków	B.2.W7. Absolwent zna i rozumie doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PEDL3_K03] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	B.2.K1. Absolwent jest gotowy do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_U01] Absolwent potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	B.2.U5. Absolwent potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W06] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania	B.2.W4. Absolwent zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PEDL3_W08] Absolwent zna i rozumie strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	B.2.W3. Absolwent zna i rozumie wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	Wykłady (14 godzin): I. Nauczyciel jako wychowawca klasy (6 godz.) 1. Podstawy pedagogiki i edukacji dla nauczycieli, system pojęciowy i pola badawcze. 2. Wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istota i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego struktura, właściwości i dynamika. 3. Zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, nauczyciel wobec procesów społecznych zachodzących w klasie szkolnej, przestrzeganie zasad BHP w pracy nauczyciela. 4. Współpraca nauczyciela ze środowiskiem pozaszkolnym i z rodziną ucznia, nawiązywanie współpracy z innymi nauczycielami i środowiskiem pozaszkolnym. II. Praca z uczniami zaniedbanymi i zagrożonymi społecznie (4 godz.) 1. Zapoznanie z teoriami rozumienia kryzysu, przedstawienie modeli interwencji oraz podstawowych sposobów prowadzenia działań o charakterze interwencyjnym względem uczniów zaniedbanych i zagrożonych społecznie. 2. Zachowania agresywne i autoagresywne u uczniów, zapoznanie z charakterystyką zjawiska; zamachy samobójcze jako szczególna forma kryzysu. III. Praca z uczniami z doświadczeniem migracyjnym (4 godz.) 1. Sytuacja szkolna dzieci z doświadczeniem migracyjnym (konsekwencje migracji i uchodźstwa a proces adaptacji do warunków edukacji w szkole polskiej, specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z doświadczeniem migracyjnym, podstawy prawne kształcenia cudzoziemców w polskim systemie oświaty). 2. Praca w klasie wielokulturowej, narzędzia do pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, nauczyciel jako animator integracji. Ćwiczenia (6 godz.) 1. Metody rozpoznawania zjawisk, takich jak: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie. Zasady budowania relacji wychowawczej z uczniami zaniedbanymi i zagrożonymi społecznie. 2. Uzależnienie (w tym uzależnienie behawioralne), rozpoznawanie uzależnień uczniów; dzieci i młodzież w grupach nieformalnych, podkulturach młodzieżowych i sektach. 3. Praca z uczniem zdolnym, metody nauczania rówieśniczego, tutoring rówieśniczy, mentoring edukacyjny.
Wymagania wstępne i dodatkowe	

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).	51.0%	100.0%
	Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń.	100.0%	0.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Pedagogika, t. 1, red. B. Śliwerski, Gdańsk 2006 (rozdz.: 2, 5, 6). Pedagogika, t. 4, red. B. Śliwerski, Gdańsk 2010 (rozdz.: 9). Wiśniewska E., Praca wychowawcza nauczyciela: wybrane obszary i problemy, Płock 2020 (rozdz.: 3, 4, 6). Poklek R., Chojnacka M., Profilaktyka patologii społecznych w szkole. Kompendium wiedzy dla studentów i nauczycieli, Kalisz 2013 (rozdz.: 1, 2, 3). Uczniowie z różnych kultur w szkole, red. B. Lachowicz B., Warszawa 2015 (rozdz.: 1, 3, 5).	
	Uzupełniająca lista lektur	Day Ch., Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie, GWP, Gdańsk 2004. Chmiel T., Wizje i (re)wizje przygotowania do zawodu nauczyciela, Wrocław 2014. Szempruch J., Pedeutologia, Kraków 2013.Pyżalski J., Merecz D. (red.), Psychospołeczne warunki pracy polskich nauczycieli. Pomiędzy wypaleniem zawodowym a zaangażowaniem. Wydawnictwo Impuls, Kraków 2010. Szymański M., Socjologia edukacji. Zarys problematyki, rozdział 4, 5, Kraków 2013.Feinberg W., Soltis J., Szkoła i społeczeństwo, Kraków 2000. Żłobicki W., Ukryty program w edukacji: między niewiedzą a manipulacją, Impuls, Kraków 2002.	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Pytania problemowe do zaliczenia kursu: 1. **W jaki sposób nauczyciel lub wychowawca może skutecznie rozpoznać objawy przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej oraz zaniedbania u ucznia i jakie bariery utrudniają to rozpoznanie?** 2. **Jak budować relację wychowawczą z uczniem zaniedbanym lub zagrożonym społecznie, aby wzmacniać jego poczucie bezpieczeństwa i motywację do rozwoju?** 3. **Jakie są najczęstsze sygnały uzależnień (w tym behawioralnych) u dzieci i młodzieży oraz jaką rolę odgrywa szkoła w ich wczesnym rozpoznawaniu i profilaktyce?** 4. **Jak przynależność uczniów do grup nieformalnych, podkultur młodzieżowych lub sekt wpływa na ich rozwój psychospołeczny i funkcjonowanie w szkole?** 5. **Jakie wyzwania i możliwości niesie praca z uczniem zdolnym w zróżnicowanej klasie szkolnej?** 6. **W jaki sposób nauczanie rówieśnicze, tutoring rówieśniczy i mentoring edukacyjny mogą wspierać rozwój uczniów zdolnych oraz całej społeczności uczniowskiej?**
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.